

Atque, caput brachiis portans proprium bene firmis,
 Descendit recto gressu de monte profundo,
 In quo martyrium consummavit pretiosum,
 Transiliensque viæ citius duo millia duræ,
 Venit adusque locum servando corpore dignum.
 Quem descendentem, cursuque cito gradientem
 Cœtus angelici comitantur luce serena,
 Alleluia Deo resonantes voce sonora.
 His signis factis, convenit turba fidelis,
 Martyris atque loco venerabile corpus in ipso,
 Quem sibi signavit, cum post gressus requievit,
 Impositum tumulo venerantur honore supremo.
 Exsequias tanti luctu celebrando patroni.
 Illic pro meritis ejus Jesus venerandis
 Christus virtutes fecit clarescere signis.
 Nam visus cæcis, linguæ sermo quoque mutis,
 Auditus surdis, solidus gressusque podagris,
 Teste precante sacro, donatur, crebrius illo,
 Et variis ægri morbis qui debilitati,

A Adveniunt læti, membris redeunt renovatis.
 Hic quoque non raro mœstis solamina grata,
 Et munus veniæ scelerosis fertur ab arce,
 His, qui sacra precum profundunt vota suarum
 Martyris ad tumulum, proprium deflendo reatum.
 Cujus continuo nos intercessio sancta
161 Commendet Christo, scelerumque veniamque
 [precando,
 Obtineat, nostris ipsum pie parcere culpæ,
 Et partem nobis vitæ præstare perennis,
 Quo mereamur eum læti laudare per ævum,
 Qui post dura suis semper certamina sanctis
 Martyribus duplicis bravium præstabit honoris,
 Ut, dum congaudent animæ super æthera sanctæ,
 Non minus in tumulo lætentur mortua membra,
B Signorum titulis crebro glorificata coruscis.
 Ipsi summa salus, pæpes victoria, virtus, [ævum.
 Laus, honor, imperium, semper decus omne per

HISTORIA

PASSIONIS SANCTÆ AGNETIS VIRGINIS ET MARTYRIS.

ARGUMENTUM.

*Agnes, puella Romana, pulchritudine eximia, et Christiana, in cujus amorem filius Sempronii comitis, Urbis præfecti, perditæ incidit, primo illam verbis et muneribus tentans, ut amori suo responderet. Illa constanter Christum sponsum suum affirmans, cui jugi castitate se dedicasset, tandem ab eodem ad templum Vestæ, in quo virgines Vestales deæ Vestæ, hoc est æterno igni, serviebant, trahitur, ut huic sacrificaret. Quod cum renuisset, a præfecto, præ ira furioso, in fornicem rapitur, ut cunctorum stupro et ludibrio illam prostitueret. Cumque illam juvenes furientes congregari vellent, mox fornicem insolita lux texit, quæ vim inferre volentes virgini repulit. Tandem ipse veniens præfecti filius insolentior, virginem aggrediens, mox pronus in terram cadens, exhalabat animam. Pater, mœrens mortem filii subitam, virginem magicis artibus insinulat. Virgo vero, ad ostendendum, Christi virtute, non magicis artibus, factum, in laudem Dei mortuum resuscitat. Quo pater viso, dubitat quid de virgine faciat, fidem Christi suscipit. Qua re ad sacerdotes delata, sibi idolisque timentes, tumultum **162** commovent, virginem morti tradi volunt. Præfectus jam fidelis, ne fidelem damnare cogatur, se subtrahit, alium substituit, qui illam in ignem conjiciebat. Flamma, corpus virginis fugiens, multos astantes absumpsit et ambussit. Tandem, virgine in mortem consentiente, a carnifice gladio transverberatur, corpus sepulturæ a parentibus traditur, spiritus virgineis choris cum Christo sociatur.*

INCIPIT HISTORIA.

Virgo quæ, vanas mundi pompas ruituri,
 Et luxus fragilis cupiens contemnere carnis,
 Promeruit Regis vocitari sponsa perennis,
 Quæ velit, angelicæ pro virginitatis honore,
 Ipsius astrigera Sponsi cœlestis in aula,
 Addita cœlicolis nitida fulgere corona,
 Atque, sequens Agnum, carmen cantare sonorum,
 Conservet pure sincero cordis amore
 Signum laudabilis, quod portat, virginitatis,
 Quæque caput Christo signat velamine sacro,
 Hæreat affectu tenero constanter in illo,
 Ac cunctis aliis ipsum præponat amicis,
 Qui, rutilans nimium forma speciosus amœna,
 Natos cunctorum merito vincit mulierum,

C Cujus amore quidem ferventes congrue pridem
 Perplures sacræ constanti corde puellæ,
 Elegere mori, sævis pœnisque necari,
 Quam decus insignis corrumpere virginitatis.
 Inter quas Agnes, mundo celeberrima virgo,
 Jure sui sponsi, condigna laude decori,
 Christi, dissimilem cunctis recitando decorem,
 Virginibus sacris ejus commendat amoris
 Pignus, qui, genitus de virgine solus,
 Sponsus castarum nec non decus est animarum.
 Hæc Agnes ergo, meritis clarissima virgo,
 Carmine non culto pangit quam nostra Camœna,
 Urbis famosæ prænobilis incola Romæ,
 Prodiit aliorum clara de stirpe parentum,

163 Inclyta nobilitas quos vexit et alma potestas,
 Ortus atque sui respondens nobilitati,
 Pulchra fuit facie, fideique decora nitore,
 Præcipuis nimium meritis mundoque celebris.
 Quæ, jam tineta sacri pura baptismatis unda
 Et de delicti maculis mundata veteri,
 Se totam Christo devovit mente benigna,
 Nitens, servata bene virginitate beata,
 Spernere carnales affectus fortiter omnes,
 Cælibis et vitæ durum luctamen inire,
 Quo, victrix hostis corruptelam suadentis,
 Jungi cœlicolis meruisset in æthere sanctis.

Ast, ubi lustra duo, celeri cursu revoluta,
 Insuper et ternos ætatis transiit annos,
 Sempronii comitis, præfecti scilicet Urbis
 Filius, insignis juvenilis stemmate floris,
 Illius formæ decus ut vidit speciosæ,
 Affectu nimio cordis suspensus in illa,
 Hanc sibi præ cunctis unam delegit amandam,
 Se fortunatum, credens, et honoribus aptum
 Si tam præpulchræ meruisset habere puellæ.
 Dulcia per propriæ tempus consortia vitæ.
 Hinc illam adiit, multis comitatus amicis,
 Desponsare volens sponsam Christi venerandam,
 Pluraque de patriis comportans munera gazis,
 Stultus speravit, quod perpetrare nequivit,
 Virginis ut stabilem donis corrumpere mentem,
 Illius et turpi conjungere possit amori.
 Sed Christi virgo, spernens, ceu stercora, dona,
 Pondus et oblati dedignans protinus auri,
 Splendorem quoque gemmarum rutilum variarum,
 His verbis juvenem causari fertur amentem :

O fili, mortis merito damnande perennis,
 O fames scelerum, contemptor et Omnipotentis,
 Discedens a me citius fugiendo recede,

Nec credas te posse meum pervertere purum

164 Cor, quod amatoris prævenit nobilioris
 Dulcis amor, pulchrum cujus fidei fero signum
 In facie summa, nec non in corpore toto,
 Quo me signavit, strictimque sibi religavit,
 Ne mea mens alium jam præsumpsisset amicum
 Quærere, sed solum complecti disceret illum,
 Qui, virtute potens, omnique decore refulgens,
 Cœlestes et mortales supereminet omnes.
 Hunc sine matre Pater, cani retro tempora mundi,
 In deitate parem, nec majestate minorem,
 Omnipotens genuit, per quem sibi sæcula fecit.
 Et sine Patre quidem mater pariebat eundem,
 Factorem proprium lactans, sub tempore natum,
 Cujus præpulchræ mirantur denique formam,
 Solaris splendor, lunæ renitens quoque candor,
 Laudantes radiis Dominum fulgentibus orbis,
 Cujus et imperio famulantia sidera cuncta
 Illis injunctis complent per tempora cursum.
 Cui, conclamantes condignis laudibus, omnes
 Cœtus angelici non desistunt famulari.
 Mira tui bonitas est, et præcelsa potestas,
 Gloria sublimis, perpes concordia pacis,
 Laudabilis pietas, nimiumque benigna voluntas.

A Talis namque meus, quem diligo, constat amicus,
 Quem, fateor, solum præ cunctis esse colendum.
 Ille quidem talis me desponsavit amoris
 Pignore, ceu sponsam, clara dotando corona,
 Atque meum gemmis collum cinxit pretiosis,
 Auribus et resplendentes suspendit inaures,
 Præbens ornatus varii claros mihi cultus.
 Ipsius certe dulcedo fluxit ab ore,
 Quæ me lactavit, dulci pastuque cibavit,
 Ceu nectar mellis, suavis vel copia lactis.
 Insuper et thalamum mihimet construxit in ævum,
 Lucentem gemmis variis, aurique metallis,
 Organa melodiis in quo resonando canoris

165 Carmen dulce mihi cantant per tempora secli,
 Et pariter sponsi laudes modulantia chari,
B Illius affectum semper suadent mihi castum,
 Affectu, quem secreto cum cordis amabo,
 Nulla puellaris patior detrimenta pudoris.
 Ast, ubi forte sui merear complexibus uti,
 Ejus et in thalamum, sponsarum more, coruscum
 Duci, permaneo virgo, sine sorde, pudica.
 Cui debebo fidem soli servare perennem,
 Ipsi me toto cordis conamine credo.

His miser auditis, spiculis perfossus amoris,
 Ingemuit, crebro ducens suspiria longa,
 Hoc quia non meruit, cæco quod corde petivit,
 Et, super hoc mœrens, nimioque dolore tabescens,
 Decidit in lectum stultissimus ille virorum,
 Et, simulans male languorem, celavit amorem,
 Qui sibi causa gravis fuerat non parva doloris.

C Nec mora, fit notum, fama prodente sinistra,
 Natum præfecti nimio languore ligari.
 Conveniunt subito medici, velut agmine facto,
 Apponunt variis aptas morbis medicinas.
 Harum sed juveni nil proficiebat amenti.
 Tandem senserunt, quod mox patri retulerunt,
 Non hoc languoris signum, sed fortis amoris,
 Quod contristatus pateretur filius ejus.

Quo pater audito, causa morbi que reperta,
 Ut leo frendescens, rapidam conversus in iram,
 Incœpit percontari rabie furienti,
 Quis foret ille potestatis sic imperialis,
 In quo spe vana virgo confisa superba,
 Crederet esse sibi junctum contemnere natum
 Ejus, qui, plebi merito celeberrimus omni,
D Esset condigne summo provectus honore.

Hæc ubi disseruit nimioque furore latravit,
 Comperit, hanc ipsam, sacro baptismate lotam,
 Agnem, Christicolam, primis fore semper ab annis,
166 Et, conservandæ pro virginitatis amore,
 Esse suum sponsum, consueto dicere, Christum.
 Quo nam comperto, lætatur corde maligno,
 Sperans mox teneram merito debere puellam
 Sævis ad cultum pœnis urgere deorum,
 Et sic posse suum tandem complere furorem,
 Quo pro contemptu nati furiebat ægroti.
 Hinc, illam citius sisti conspectibus ejus,
 Jussit, et astantem, nullo metu trepidantem,
 Primo suadelis nimium mulcebat amicis,

Tunc etiam probris dure cogebat amaris,
 Ut se sponte sui nati copularet amori,
 Et simulacra deum coleret, Christumque negaret.
 Sed virgo Christi nec suppliciis superari,
 Neo blandimentis potuit devincier ullis,
 Quin servaret amatori sine fraude priori,
 Quod pepigit pactum, signo fidei stabilitum.
 Cui præsēs, pravam rursus renovans suadelam,
 Dixit: Si vere cupias intacta manere
 Virgo, deæ magnæ citius subjungere Vestæ,
 Ejus saëricolis et consociare puellis,
 Quo condigna fias illi semper famulari.

Hæc inquit præsēs, contra sed sic ait Agnes:
 Si mihi jure tuum placuit contemnere natum,
 Qui, ratione vigens, cunctis quoque sensibus utens
 Corporeis, anima regitur nunquam moritura,
 Quavis sit merito barathro claudendus in imo,
 Multis errorum pro commissis variorum,
 Ni, sanum sapiens, et quandoquidem resipiscens,
 Se tingi faciat pura baptismatis unda,
 Queis te posse minis, vel queis tandem suadelis,
 Ad simulacrorum reris me cogere cultum?
 Artificum cura, quæ, conformata metallo,
 Membrorum falsam portant solummodo formam,
 Mobilis officium complent nec corporis ullum,
 Et neque viventis quidquam monstrant animalis

167 Et quod ab his insensatis monstrisque profanis
 Solamen vitæ mihimet sperare gerendæ
 Possum, quæ, vita sensuque carentia cuncto,
 Nec sibi proficiunt, mihi nec succurrere possunt?
 Hæc ubi dicta dedit, præsēs Sempronius inquit:
 Florentem primis te nam cognosco sub annis,
 Ingenio parvam, nec non ætate tenellam.
 Hinc, infantili parcendo simplicitati,
 Prudenter te supporto, lasciva puella,
 Quo parcendo tuum citius te flectere collum
 Sub sacris Vestæ plantis faciam venerandæ,
 Jureque nostrorum numen placare deorum.
 Sed, si, tam mitem spernendo mei pietatem,
 Contraluctaris, mea nec præcepta sequeris,
 Ultra non parco, sed, vim justam faciendo,
 Mando sub obscenæ latebris te claudier ædis,
 In qua criminibus turpes gaudent mulieres,
 Et faciam pollutarum sociam meretricum,
 Quo tu, quæ clara polles de stirpe creata,
 Dedecus omne tuis sis et confusio turpis.
 At sacra virgo, minis nimium trepidans super istis;
 Audacter mox præfecto dedit ista responsa:
 Si tu namque Deum scires hunc, quem colo, verum,
 Illiusque potestatem sine fine vigentem,
 Qua semper, proprios pie confortando ministros,
 Antiqui fraudes hostis confringit et omnes,
 Talia verba tuo nolles profundere rostro,
 Nec mihi terrores totiens præponere tristes.
 Hinc ego, quæ, sectando fidem Christi meliorem,
 Illum cognosco, nec non cognoscor ab illo,
 Ipsius dextra me defendente superna,
 Spero delicti nunquam maculis violari,
 Carnis spurcitas fragilis sed vincere cunctas.

A His dictis, sæva præsēs commotior ira,
 Cœlestis sponsam Regis, jussit, venerandam,
 Vestibus exutam, toto quoque corpore nudam,
168 Concurrente trahi conventiculo populari,
 Inque lupanaris jussit concludier antris,
 In quo lascivi juvenes, rationis egent,
 Colloquio scelerosarum gaudent mulierum.
 Sed Christus, propriæ præbens solamina sponsæ,
 Illam conviciis tangi non sustinet ullis.
 Ast, ubi distracto nudatur tegmine toto,
 Continuo bene densati crevere capilli,
 Qui ductu longo lapsi de vertice summo,
 Descendendo pedum plantas tetigere tenellas,
 Corpus et omne comis tegitur ceu tegmine vestis.

Utque lupanaris calcavit limina tristis,
B Extemplo suavis sensit dulcemen odoris,
 Atque locum turpem miro splendore micantem
 Aspexit, tenebris qui sordebat prius atris.
 Et, cum sordidulum compulsa subintrat in antrum,
 Angelus Altithroni blandè stetit obvius illi,
 Custos indubius fuerat qui corporis ejus,
 Obtulit et vestem niveo splendore micantem,
 Ejus mensuræ conformatam satis apte.
 Hac induta quidem direxit ad æthera vocem,
 Assidue grates Christo resonando suaves,
 Cujus opem tanti sensit sub fasce pericli,
 Cujus et auxilio fuerat protecta paterno,
 Ne posset veteris corrumpi fraudibus hostis.

Interea juvenes, cæcato cordè furentes,
 Undique collectis, cursim venere, catervis,
 Certantes studio perversæ mentis iniquo,
 Quis prior intraret, vel quis perdiscere posset,
 An virgo, suffulta sui munimine Christi,
 Hæc, quæ carnales semper contempsit amores,
 Jam nunc incepto posset persistere voto?
 Nec mora, cognoscunt, nec contradicere possunt,
 Quod nunquam longum quis confundetur in ævum,
 Qui, credens domino, firma spe pendet in illo
 Nam, quicumque sua compulsus mente superba,

169 Ingreditur turpis latebras temerarius ædis,
 Ut radios lucis vidit mire rutilantis,
 Angelicæ præfulgentem vestisque tutorem,
 Corruptus signi nimio terrore stupendi,
 Prostratus sacræ plantis extemplo puellæ,
D Postulat, errorum laxari vincla suorum,
 Testaturque Deum verum fore jure colendum,
 Ejus cultores qui consolabitur omnes.
 Sicque locus scelerum domus efficitur preclarum.
 Tandem præfecti natus venit male sanus,
 Cujus sustinuit causa vim virgo beata.
 Qui, mox ingressus ridenti corde, misellus
 Nec dixit laudem Domino, nec reddit honorem,
 Gratia tristifico ejus radiabat in antro,
 Sed de se stabilem lætus tendebat in ædem,
 Amplexu dulci sperans se virginis uti,
 Jam licito sacræ cujus languebat amore.
 Sed Christi pietas nec non præcelsa potestas,
 Fortiter obsistens illi perversa volenti,
A corruptela propriam protexit alumnam,

In reprobam miserum mortem tradebat et illum.
 Nam mox, ut rapido cursu properaverat illo,
 Quo supplex laudes Domino resonaverat Agnes,
 Infelix, membris improvisa resolutis
 Morte, ruit pronus, Christi virtute peremptus.
 Quo pater audito, miser advenit lacrymando,
 Stipatus multa populorum namque caterva,
 Et, sese miserum clamans, spargebat in altum
 Voces, his sanctam verbis causando puellam :
 O mulier mala, crudelis, cui non muliebris
 Cordis inest, feritas, nimiumque cruenta voluntas,
 Corpore sub tenero, frendescens more sereno,
 Dic, quæ causa meum cogit te perdere natum,
 Qui decus omne suis, et spes fuerat genitoris,
 Quondam felicis talis de germine prolis,
 Sed nunc orbatu misere pro funere nati ?

170 Hinc patet ergo, tuam mentem, nimium vitio-
 De rivulis magicæ fraudis bibulam satis esse, [sam,
 Florentem primis quia forte necare sub annis
 Subtracta dulci juvenem vita valuisti.

At sacra conviciis virgo non frangitur istis,
 Profecto nec responsum reddebat acerbum,
 Dulcia, sed, resono profundens verba palato,
 Dixit facunde, bene composita ratione :
 Non ego causa necis fueram juveni pereunti,
 Sed magis ipse sibi fuit incensor moriendi,
 Glorificare Deum stultus quia spreverat illum,
 Gloria testifico cujus præfulget in antro.

Sed nunc, ut plane toto clarescat in orbe
 Ejus majestas, nec non præcelsa potestas,
 Ipsius suavem supplex oro pietatem,

Ut corpus rigidum jubeat recalescere rursus,
 Atque novum membris hominem reparat redivivis.
 Dixit, et astantes regredi præceperat omnes,
 Et prostrata solo, fundensque preces lacrymando,
 Præstari, petit a Domino veniam sceleroso.

Cui mox oranti, misero vitamque precanti,
 Angelus astiterat, procumbentemque levabat,
 Præbens colloquiis illi solamen amicis,
 In verboque Dei jussit virtute potenti,
 Exstinctum subito flatu vixisse resumpto.
 Qui, citius dicto, jussus surrexit ab humo,
 Viribus et cunctis plene membris restitutis,
 Ac laudum dulces spargens super æthera voces,
 Grates continuo solvebat mente jucunda
 Christo victori, mortis vitæque datori.

Inde quidem, prima prorsus forma revocata,
 Processit vivus, qui morte fuit religatus,
 Atque, suo tristi se præsentando parenti,
 Fit res gaudendi, fuerat cui causa dolendi.
 Hinc, crebro cælum pulsans clamore profundum,
 Utitur et verbis suadens studiosius istis :

171 Credite, Romani cives, rogo, credite cuncti,
 Esse Deum Christum verumque perenniter unum,
 Cum Patre celsithrono, nec non cum Flamine sacro,
 Semper regnantem, sceptrum cœlique tenentem,
 Sub ditione sua, qui, complectens universa,
 Cuncta gubernaculis regit immensæ bonitatis,
 Illic est orandus, solusque colendus, amandus,

A Qui prius errantem, nec non perversa volentem,
 Morte repentina, citius me præveniando,
 Finem stultitiæ dignabatur dare tantæ,
 Et post erranti, promptus solito misereri,
 Virginis Agnetis precibus fere studiosis
 Mollitus, rursus vitæ reddit renovatum.

At pater, ut natum prodire sui redivivum,
 Perfectum specie, vidit, plenumque decore,
 Interitum lacrymis cujus deslevit amaris,
 Mox super insolita signi novitate stupendi
 Admirando pavet, læto sed pectore gaudet.
 Tunc, amplectendo collum pietate paterna,
 Mitia prædulci libaverat oscula proli,
 Atque Deum verum clamans dixit fore Christum,
 Cujus tam celerem cognoscebat pietatem,

B Cujus et imperio mors succumbebat amara,
 Reddens viventem, quem sorbebat morientem.
 Scilicet astantes animis mirantibus omnes,
 Tollunt in cælum læti præconia laudum,
 Laudantes sanctum Domini nomen benedictum.

Hoc vix pontifices crudeli corde, ferentes,
 Commovere quidem non parvam seditionem,
 Agnem sacrilegam, dicentes, et scelerosam.
 Occidi pœnis citius debere cruentis,
 Illius causa quia contemptum simulacra
 Cunctaque sacrorum paterentur jura suorum.
 Hinc præses, moestus turbato pectore factus,
 Condoluit sacræ subtristi mente puellæ,
 Ignorat tamen, omnino dubius super illa,

172 Quid sibi sectandum vel quid restaret agendum,
C Perdere non placuit, sed nec defendere quivit.

Tandem discessit moerens, aliumque reliquit,
 Judicis officio functum feritate lupina,
 Qui fuit Aspasius dictus, ritumque profanus,
 Qui citus Agnetem projici præcepit in ignem,
 Pontificum votis male concordando malignis.
 Sed corpus castum, nulla de sorde piandum,
 Ardor carnalis quod non succendit amoris,
 Ignis non læsit præsens, nec tangere quivit.
 Denique, divisæ divino Numine, flammæ
 Virgineis tribuere locum precibus spatiosum,
 Ac prorumpentes, æstu nimioque furentes,
 Perdunt carnifices, urendo primitus omnes,
 Hinc, circumstantem lambentes undique plebem,
 Incredulam, plures raptim stravere phalanges.

D Sola sed immunis stabat pia virgo caloris,
 Inter flammaram crines ludens crepitantes,
 Oravitque Deum versis ad sidera palmis,
 Hac utens in fronte prece, modulamine laudis
 Omniparens Verbi genitor, mundique creator,
 Qui, cum dilecto regnans retro tempora Nato,
 Amborumque coætérno cum Flamine sacro,
 Digne laudaris, coleris, veneraris, amaris,
 Te solum laudo, te laudando benedico,
 Et tibi devote grates persolvo perennes,
 Ejusdem, quia, fulta tui munimine Nati,
 Nunquam succubui serpentis fraude vetusti,
 Corpore sed casto, puro cordisque secreto,
 Carnis spurcitas pertransivi bene cunctas,

Pœnas sacrilegi pariter superando tyranni.
 Hinc, gaudens in te nimium super hac pietate,
 Ad te nunc animis festino venire jucundis,
 Optans jura pati mortis, citiusque resolvi,
 Quo merear vere contemplari sine fine.
 Te, quem quæsi, quem solum semper amavi.
173 Tu clemens animam, pro te de corpore pulsam,
 Intra claustra tui dignanter suscipe regni,
 Quo tu, jure tuo pollens sub nomine trino,
 Rex unus machinæ rerum per sæcula trinæ,
 Istaque cuncta regis sceptro summæ Deitatis.
 Scilicet, orantis precibus jam rite peractis,
 Ignibus extinctis, moritur subito rogos omnis,
 Et cinis ipse, suis confrigescendo favillis,
 Sic expers omnis factus fuit imo caloris,
 Ut nec scintillam sibi post servaverit ullam:
 Hoc igitur signo jam claréscente stupendo,
 Quanto se virtus Christi plus détegit orbi,
 Tanto majoris rabie spirando furoris
 Injustus iudex animo cruciatur amaro,
 Nec patitur sacram post hæc superesse puellam,
 Per quam sunt crebro miracula tanta patrata,
 Ense sed immisso, tenerum guttur penetrando,
 Martyris egregiæ jugulum perfodit amare,
 Et, vice conversa, quod non speravit, agendo.
 Illi profecit, cui gratis phesse cupivit,
 Transmittens cœlo, quam subtraxit male mundo.
 At, ubi, pro Christo lethali vulnere læsa,
 Extremum Domino flatum reddit moriendo,
 Atque, fide salva, gaudens obdormit in illo,
 Ocius angelici cœtus, de sidere lapsi,
 Astantes, animam niveo candore coruscant,
 Nec non cœlestis perfusam luce nitoris,
 Blande suscipiunt lætique per aera tollunt,
 Congrue divinæ laudis resonantibus hymnis,
 Indeque transvectam celeres super ætheris ignes
 Ducunt astrigeram sponsi cœlestis in aulam,
 A quo continuo clarum rutilante corona
 Donatur, puræ pro virginitatis honore.

A Nec minus ergo, sui signo donanda triumphij,
 Martyrii palmam sumpsit, sine fine gerendam,
 Quo martyr felix, duplici certamine victrix,
174 Corporis, et mentis, carni semper renitentis,
 Utens æterni bravio regni duplicato,
 Inter virgineas fulgeret clara catervas,
 Lilia ceu, pulchro roseo permista rubore,
 Inter delicias florum rutilant variorum.
 Interea quoque summorum sacra cura parentum,
 Excultum magna funus venerabile pompa,
 In gremio terræ toto contextit honore,
 Nec saltim bustum sacratæ virginis ipsum,
 Quod pro servandis fuerat venerabile membris,
 Sollicitudo parentalis contempsit amoris,
 Sed sub nocturnis servat vigilantibus horis.
B At, dum pervigiles, consueto more, parentes
 Excubias proli celebrabant mente fideli,
 Cœlitus his ipsis monstratur visio talis.
 Denique virgineas subito descendere turmas
 Viderunt, lapsas celeri de cardine cœli,
 Ornatas pulchre, pleno comptasque decore,
 Inter quas Agnem, simili splendore nitentem,
 Conspectere suam, pro Christo martyrisatam,
 A dextris cujus nive candidior stetit agnus.
 Quos merito fidei scivit dignos venerari,
 Blande colloquiis illos affatur amicis,
 Dicens nunc gaudete mecum, gratulando per ævum,
 Sum quia, luciflua Regis cœlestis in aula,
 Virginitas sacris sociata perenniter istis
 Et nunc in cœlis illi conjungor amoris
C Amplexu dulci, quem semper mente fideli
 In terris colui, cupiens sine fine tueri.
 His igitur dictis subito discessit ab illis.
 Qui, nimium læti tanto solamine facti,
 Siccabant lacrymas super ejus morte refusas,
 Et laudes Domino psallebant voce canora,
 Qui post dura suis tribuit certamina sanctis
 Testibus, æternæ clementer præmia vitæ.

HROTSUITHÆ

Carmina

DE PRIMORDIIS CONOBII GANDERSHEIMENSIS

ET

DE GESTIS ODDONIS I IMPERATORIS.

(Apud D. Pertz, *Monim. Germ. histor.*, Script. tom. IV.)

[Septuagesimo circiter anno postquam poeta Saxo D Christianam conversionem versibus expressit, Hrot-
 Caroli Magni res gestas et gentis Saxonicae ad fidem suitha (4), monialis, cœnobii in quo degebat Gan-

(4) Ita in præfat. Historiæ Mariæ, in fine Historiæ resurrectionis Domini, in præfatione Gangolfi et in